

Predikan

9 e trefaldighet 2013, årg. 2

Psalmer: 291, 10, 654, 177:2-5, 398, 2:3-4

Pär-Magnus Möller

Den text vi just läst är inte helt lätthanterlig. Den är dessutom lite obehaglig – särskilt när det börjar talas om hur många rapp man skall få om man i okunnighet handlat fel eller i medvetenhet gjort detsamma. Genast börjar vi fundera på vem som är vem i liknelsen; är Gud herren i texten och jag tjänaren – eller är jag den som blivit utsatt av tjänaren och kan glädja mig åt att den som gjort mig ont en dag skall få sitt straff?

Det är viktigt att komma ihåg att hela trefaldighetstiden, som vi nu är inne i, har ett tydligt fokus; nämligen den yttersta domen. Det är också i ljuset av den yttersta domen vi skall läsa och förstå trefaldighetens texter. Det kommer en dag då Jesus återvänder i synlig gestalt och alla människor skall inför Gud stå till svars för sina liv. En dag skall räakenskapens dag komma och det blir revision.

Det låter ju alltid obehagligt att bli granskad – och har man dessutom en del fuffens som man vill dölja är revisionsdagen ett bekymmer. När Jesus talar om den yttersta tiden gör han det med stort allvar. Det är grova bilder han använder; eld, krig, fördömelse, helvete och allt hemsk vi kan tänka oss. Det verkar som om Jesus är noga med att ingen skall kunna ta bilderna kring den dagens allvar med en klackspark. Många ryggar tillbaka för Jesu starka ord och tycker sig inte känna igen den sockersöta marsipanrosa Jesusfigur de en gång lärt känna från söndagsskolans planscher. Tyvärr bär många med sig bilden av Jesus just som sådan marsipanfigur. På pastellfärgade ängar vandrar han med ulliga får i ett mildt sommarsken – och allt är frid. Problemet med de bilderna är att de inte speglar verkligheten. Och det är ett verkligt bekymmer. Tyvärr är det så att många kristna genom dessa pastorala bilder har lärt sig att livet är tudelat. Det finns i dessa kristnas liv en verklighet som är lite trist och ful och full av det elände som man kan läsa om i tidningarna eller erfara in på skinnet – sedan finns den ”religiösa verkligheten” där man liksom drömmer sig bort och försöker hålla den pastellfärgade illusionen levande för ögonen – men inte egentligen erfar den mer än i sin egenberusning av känslostormar.

Det som i det fallet är så viktigt att komma ihåg är att Jesus aldrig accepterar en tudelningen av livet – det finns bara en verklighet. Det är ju detta verkliga, lite fula och hårda livet han kommit för att hjälpa oss med – det är i detta det verkliga livet han vill att vi skall bli helade. Det religiösa livet finns inte utanför det verkliga livet – självklart, kan man tycka, men ändå viktigt att påminna om!

När vi då läser om världens ondska, när vi hör alla svårigheter, sjukdomar och lidande som människor omkring oss, eller vi själva, tvingas leva med... och då, i

ljuset av verkligheten, läser om Jesu kraftiga ord om den yttersta domen, så kan vi kanske trots allt förstå den kärlek som ligger bakom Jesu ord. Det är ju inte människorna han tycker illa om – tvärt om – Jesus hatar, i ordets rätta bemärkelse, allt som förstör våra liv, allt som förstör goda relationer, allt som förstör längtan och hopp, allt som förstör våra kroppar och liv. Han hatar det så innerligt, och han längtar så efter den dag då detta äntligen skall förintas, att hans ord blir starka och fyllda av eld och svavel. Han tycker inte att det är rättfärdigt att vi skall lida, att vi skall föraktas, att vi skall luras och bli bestulna på våra liv – han vill ju ge oss allt gott! Jesus hatar det onda som förstört våra liv och tagit oss bort från Gud.

Det är med den bakgrunden vi skall förstå Jesu hårda ord kring den yttersta dagen. Just eftersom den yttersta dagen är en segerns dag för allt gott gäller det för oss att vi den dagen gjort oss fria från alla bindningar till det som är ont – det vi kallar synden. För om vi har bindningarna kvar kan det lätt hända att vi dras med i det ondas fall – och det vill ju inte Jesus – då är hans verk förgäves för oss.

Det är därför det är så viktigt att vi lever goda liv där vi inte dömer varandra, där vi övar oss i att tjäna och älska varandra, där vi arbetar med våra relationer och där vi försöker gestalta Guds rike, i denna värld som behöver all kärlek och allt hopp den kan få.

När man läser texterna om den yttersta tiden och domen är det lätt att bli lite förvirrad. Ena stunden är Jesu ord så hårda att man inser att ingen enda har någon chans – men sekunden efter säger han att vi inte skall vara rädda, att vi är mer värda än något annat, att han gett sitt liv för oss. I denna förvirring är det viktigt att förstå att ena stunden talar han till den onde, hans rike och anhang – och de delar av oss som har bundit oss till det onda – och i nästa stund talar han till oss som han ju älskar över allting, mer än sitt eget liv. Med sina ord vill han uppmuntra oss, trösta oss och ge oss hopp mitt i den verklighet som ofta är så hård mot oss. Jesus vill att vi skall förstå att hans kärlek är större än all synd, all ondska, alla våra svagheter och trasigheter; ”så älskade Gud världen, att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv”. Detta löfte måste förkunnas för världen!

Dagens evangelietext är därför särskilt riktad till apostlarna, deras efterföljare och församlingsledarna. Apostlarna och församlingsledarna är satta som Guds tjänare för att betjäna församlingen med vad den behöver. Och vad är det en församling behöver mer än något annat; evangelium, förstås! Församlingen behöver sin mat i rätt tid så att hon inte går under och misströstar.

Evangelium, och det behöver sägas, är dock inte alltid samma sak som det som församlingen vill höra. Evangelium är inte det som kittlar skönt i öronen – evangelium är föda från Gud. Ibland möts evangeliet därför med avsky eftersom det inte bejakar allt som människor vill och tycker. Då är det tjänarens uppgift att ändå dela ut maten eftersom han vet att det är det som hans Herre bestämt. Ibland möts evangeliet av likgiltighet. Då är det ändå tjänarens uppgift att dela evangeliet i tid och otid. Evangeliets framgång kommer alltså församlingsledaren inte att dömas för. Det är alltid var och ens ansvar att ta emot det Gud ger när det ges.

Men om tjänaren inte ger mat åt församlingen fastän han vet att det är det han skall göra – d.v.s. om han inte bryr sig om varken Gud eller församlingen – då ligger han risigt till. Då har han inte förstått allvaret i hans uppdrag. Då har han förnekat församlingen det som de har rätt till och äventyrat deras liv tillsammans med honom.

För att inskräpa allvaret i detta hela använder Jesus plötsligt bilden av tjänaren som slav. En slavägare hade rätt att bestraffa sin slav – till och med att ta livet av honom eftersom slaven var ägarens egendom. Jesus använder denna bild av slaven gentemot apostlarna så att de förstår att de genom sin tjänst och sitt liv i Kristus ju inget annat är än Kristi slavar och de måste göra det han gett dem i uppdrag att göra.

Bilden av slaven används samtidigt på oss alla – vi är alla Kristi slavar (1 Kor 7:22). Vi reagerar med rätta inför bilden av slaven – men den innehåller nyanser som är viktiga. Slaven var ägarens egendom och han hade rätt att göra med slaven som han ville - därför var det viktigt för slaven vem som var hans herre. Vi är alla slavar under någon – ingen av oss är ju fria i detta livet hur mycket vi än försöker inbilla oss det i vår individualistiska tid. Men det stora är att du genom Jesus kan välja vem du vill vara slav under. Det är skillnad att vara slav under en tyrann och under en god herre. Jag är den gode herden, säger Jesus, och jag känner mina får...

En slavägare hade också rätten att ge sina fångar fria när han ville. Det är därför vi säger att den som är slav under Kristus är verkligen fri. Så än en gång uttrycker bilden en dubbelhet som kan vara svår att greppa; så länge vi är bundna till Kristus är vi fria.

Vi kommer alla att ställas till svars för våra liv – oavsett vem vi är och vad vi gjort. Alla som den dagen genom dopet och tron tillhör Jesus tillhör de frigivna – de som kommer att klara sig i domen eftersom de är fria genom Jesu beslut och vilja – de har ju gett allt till honom, all synd och allt mörker och han har dött med det och befriat oss från det. Vi är helt enkelt befriade slavar i Kristus – men

samtidigt håller vi oss frivilligt till Jesus eftersom vi behöver det liv han ger oss. Vi är inte hos honom av tvång utan för att vi vill det. Det är ju han som är vägen, sanningen och Livet.

Därför skall vi alla – apostlar, församlingsledare och alla andra kristna – leva i vetskapen om denna dubbelhet: domen kommer och vi skall leva med den i ständig åtanke– men samtidigt inte vara rädda – vi behöver ju inte vara rädda eftersom vi tillhör de befriade. Vi är alla slavar – men är vi Jesus slavar är vi genom honom fria, befriade, frisläppta – men vi väljer trots det att leva nära Jesus eftersom han är den gode Herren och den gode herden. Vi vill leva i uppmärksamhet inför hans närvaro här i tiden och inför hans återkomst. De som fått ett särskilt ansvar i församlingen att föda hjorden har ett sådant viktigt uppdrag att de bör vara särskilt uppmärksamma och noga med att ge vidare det som de själva fått ta emot.

Allt vad vi gör skall vi göra i vetskapen om den stora domen och samtidigt vara frimodiga i vad vi gör i medvetenhet om att Jesus nåd och kärlek är större än allt. Större än ALLT.